

Regler for godkjenning av grasbasert melk- og kjøttproduksjon

Gjelder for piloter i prosjektet
«Grasbasert melk- og kjøttproduksjon»

Innledning

Regler for godkjenning av grasbasert melk- og kjøttproduksjon gjelder for bruk av Grasbasert-merket som produktmerking og markedsføring.

Produsenter/virksomheter som ønsker å benytte merket må sertifiseres av Debio.

Hensikten med merkeordningen er å stimulere til husdyrhold som i stor grad baseres på norske ressurser. En slik innretning har mange positive effekter knyttet til både bærekraft og helse.

Grasbasert melk- og kjøttproduksjon skal på en lettfattelig måte kunne kommuniseres til forbruker gjennom egen merkeordning. Ordningen omfatter produkter fra drøvtyggere hvor produksjonsopplegg må skje med stor andel gras. Bruk av kraftfôr/korn er ikke utelukket for godkjenning. Begrepet «grasbasert» brukes fordi fôringskravene ikke utelukker bruk av opp til 10 % andel med kraftfôr. Kraftfôret skal være norskprodusert, eventuelt nordisk ved dårlige kornår.

Godkjenning gjelder for produksjonsform og for hele besetningen. Melk- og kjøttproduksjon på storfe regnes som to forskjellige produksjonsformer. Innkjøpte dyr fra melkekubesetning regnes som kjøttproduksjon. Lam/kje kan regnes som egen produksjonsform atskilt fra mordyr. Ulike raser av samme art husdyr kan også regnes som egne produksjonsformer.

Produksjonsformer som skal godkjennes som Grasbasert må være tilstrekkelig atskilt fra produksjonsformer som ikke skal ha slik godkjenning.

Det er ikke anledning til å vekselvis frem og tilbake stille fôringsopplegg for å tilpasse periodevis godkjenning. F.eks. vil det ikke kunne godkjennes opplegg med leveranse av melk i en avgrenset periode, f.eks. «sommermelk», for deretter å legge opp til fôringspraksis som ikke er i henhold til regelverket.

Godkjenning kan omfatte både konvensjonell- og økologisk produksjon. Debio er et uavhengig sertifiseringsorgan som utfører revisjon og godkjenner etter gjeldende regelverk for grasbasert melk- og kjøttproduksjon. En nærmere omtale av Debio og hvilke standarder som oppfylles i tilknytning til kompetanse og habilitet (akkrediteringer, ISO-standarder, etc.), finnes på www.debio.no

Debio eier Grasbasert-merket. Styringsgruppa for merket er Debios styre.

1. Produkter som kan merkegodkjennes

Regelverket omfatter dyrehold og produkter fra storfe (okse, ku og kalv) og småfe (sau og geit).

Produkter som kan bære Grasbasert-merket er melk og kjøtt. For merking av bearbeidede produkter må alle råvarer fra melk og/eller kjøtt fra storfe/småfe være fra godkjente besetninger. For bearbeidede produkter må andre ingredienser enn melk og/eller kjøtt ikke utgjøre mer enn 25%, målt i vekt, dersom produktene skal kunne bære Grasbasert-merket.

Enkeltdyr som ikke holder kravene, må omsettes uten merkegodkjenning. Ansvar for at det bare er godkjente dyr som leveres påligger driftsansvarlige, og er regulert i avtalen om sertifisering.

2. Andre regelverk

Godkjenning i henhold til regelverket forutsetter at andre lovbestemmelser i tilknytning til dyrehold er oppfylt.

3. Fôr

For godkjenning av melk og kjøtt fra storfe og småfe skal minimum 90 % av fôrandelene være grasfôr (gras, beite, surfôr unntatt helsæd, og halm) og eventuelt suppleringsfôr (melk og melkeprodukter, rotvekster, grønnfôrvekster og poteter).

Alt grovfôr skal være norskprodusert.

Maksimum 10 % av fôrandelene kan være kraftfôr (fôrkorn, raps og krossa korn). Alt kraftfôr skal ha norsk opprinnelse, eventuelt nordisk ved dårlige kornår i Norge.

Det skal være aktivt beitebruk hele vekstsesongen og dyrene skal i størst mulig grad fôres på beite når dette er mulig. Beitearealet må være tilstrekkelig stort nok til at grasproduksjonen blir opprettholdt på arealet. Lam, kje og kalv skal gå gradvis over fra melkefôring til grovfôr etter som de vokser til, og grovfôret skal inntas på beite når det er mulig.

Det stilles ikke krav til norsk opprinnelse når det gjelder eventuelt tilskuddsfôr (mineraler og vitaminer). Tilskuddsfôret skal være tilstrekkelig til å sikre dyrehelse.

- Fôrandeler beregnes på energibasis.
- Fôrandelene beregnes på årsbasis og gjelder pr. besetning eller dyregrupper pr. år. Det er ikke anledning til å gi enkeltdyr større kraftfôrandel enn 10 % om et annet dyr får en mindre kraftfôrandel.
- Dersom dyrene slaktes før 12 måneder beregnes fôrandelene for hele livet.
- Tillatte kraftfôrandeler kan ikke inneholde soya eller GMO-produkter.

Forklaringer i forbindelse med fôring:

- Grasbasert betyr at det vesentligste av fôropptaket er gras, beite, surfôr (ikke helsæd), halm, etc.
- Gras kan suppleres med melk og melkeprodukter, rotvekster (kålrot), grønnfôrvekster (fôrraps), poteter, etc.
- Tilskuddsfôr er fôrmidler som skal gi ekstra tilskudd av mineraler og vitaminer.
- Kraftfôr er fellesbetegnelsen på fôrslag med høy energi- og/eller proteinverdi som fôrkorn, raps og krossa korn.

4. Karenstid

Karenstiden er den perioden dyret må fôres etter reglene for Grasbasert melk- og kjøttproduksjon, før dyret eller produkter fra dyret kan omsettes som «Grasbasert». Karenstiden for de ulike dyreslag er følgende:

- Storfe, kjøtt: 12 måneder
- Storfe, melk: 6 måneder
- Småfe, kjøtt: 6 måneder
- Småfe, melk: 2 måneder

Avkom født inn i en godkjent besetning følger moras godkjenningsstatus.

5. Tilknytning til kontrollordningen

Produsenter/virksomheter som ønsker å bruke Grasbasert-merket ved markedsføring av produkter fra grasbasert melk- og kjøttproduksjon, skal være tilknyttet Debios kontrollordning. Det skal foreligge en undertegnet avtale mellom produsenten/virksomheten og Debio.

Virksomheten er forpliktet til å melde fra til Debio ved endringer i driftsopplegget som får betydning for sertifiseringen.

Gebyrer i henhold til gebyrsatser som bekjentgjøres ved årets begynnelse. Betaling av gebyrer er en forutsetning for deltagelse i kontrollordningen.

Utmelding fra Debios kontrollordning skal foregå skriftlig.

5.1. Kontaktperson og ansattes kompetanse

Ved hvert produksjonssted skal det være én person som er kontaktperson overfor Debio. Vedkommende er ansvarlig for oppfølging og rapportering i henhold til regelverket.

6. Revisjon, godkjenning og merking

Debio vil foreta revisjoner hos alle virksomheter som er sertifisert etter dette regelverket.

6.1 Førstegangsrevisjon

Tilknytning til kontrollordningen skjer gjennom Debios kundeportal, hvor virksomheten må beskrive vesentlige forhold knyttet til produksjonen og dokumentasjonsrutiner. Etter innmelding i ordningen utføres det en fysisk kontroll. Under kontrollbesøket gjennomgås driftsbeskrivelsen. Revisor registrerer og samler inn nødvendige opplysninger og gir veiledning om regelverket og om dokumentasjon som er nødvendig for at produksjonen godkjennes. Etter besøket skriver revisor en revisjonsrapport som underskrives både av revisor og en representant for virksomheten.

6.2 Årlig revisjon

Etter førstegangsrevisjon kontrolleres dokumentasjon på at regelverket er fulgt ved en årlig gjennomgang av nødvendig dokumentasjon. En slik gjennomgang kan gjøres uten fysisk befarings hos virksomheten. Revisor vil etterspørre aktuell dokumentasjon, og vurdere om dokumentasjonen gir grunnlag for å fornye godkjenningen. Dersom Debio ikke får tilgang til nødvendig dokumentasjon, eller dokumentasjonen er mangelfull, kan grunnlaget for sertifisering falle bort.

Varslede og uanmeldte tilleggsrevisjoner kan bli gjennomført. Ved varslede revisjoner skal Debios revisor melde om aktuell revisjonsdag minst 2 uker i forkant. Dersom meldt revisjonstidspunkt ikke passer for virksomhetens kontaktperson, skal dette umiddelbart meldes til Debio.

Produsenten/virksomheten må bekrefte revisjonstidspunktet senest 1 uke i forveien. Dersom produsenten/virksomhetens kontaktperson ikke er til stede ved avtalt revisjon, eller det på andre måter legges hindringer som gjør det vanskelig å gjennomføre vanlige revisjonsrutiner, kan revisjonsbesøket avbrytes og grunnlaget for sertifisering falle bort. Ny revisjon kan evt. utføres mot tilleggsgebyr.

6.3 Dokumentasjon

Aktuell dokumentasjon vil være:

- Regnskap med utskrift av konto for innkjøp av fôr, kraftfôr og eventuelt innkjøpt grovfôr
- Rapport fra husdyrkontroll på fôring
- Fôrplan
- Dokumentasjon på type kraftfôr, som dokumenterer råvareinnhold og geografisk opprinnelse på hovedingredienser
- Produktbeskrivelse for sammensatte foredlingsprodukter som viser vektfordeling av råvarer som inngår

6.4. Godkjenning

Produkter som sertifiseres etter *Regler for godkjenning av grasbasert melk- og kjøttproduksjon*, får utstedt sertifikat som angir omfanget av produksjonen som er sertifisert.

Vedtak fattet av Debio kan påklages til kontor@debio.no. Debios styre er øverste klageinstans.

6.5. Merking

Produkter som sertifiseres etter *Regler for godkjenning av grasbasert melk- og kjøttproduksjon*, skal alle være merket med grasbasert-merket.

- Merket skal være godt synlig på emballasjen.
- Merket skal ikke være mindre enn 13,5 millimeter i bredde/høyde.
- Merket kan brukes ved siden av andre godkjenningsmerker (som Ø-merket eller Nyt Norge), så sant dette er i henhold til andre merkeieieres merkeregler.
- Merket skal trykkes i farger (CMYK) eller i ensfarget sort.
- Merket kan brukes som ensfarget spesialfarge (PMS) når emballasjen er trykket i en eller to spesialfarger. Det grønne i merket skal da være i samme spesialfarge som hovedfargen på emballasjen med en hvit ramme rundt. Det hvite i merket skal være hvitt.
- Fargekode lys grønn i merket. CMYK: C: 75 og Y:99%, RGB: R 57, G 181, B 74, PMS:
- Fargekode mørk grønn i merket. CMYK: C: 75 og Y:99%, RGB: R 57, G 181, B 74, PMS:
- Merkes design kan ikke endres på, som f.eks 3D effekt, skygger eller lignende.
- Ved helt spesielle behov kan det søkes om unntak fra merkereglene. Søknaden skal da inneholde en beskrivelse for hvorfor merkereglene ikke kan følges og med en grafisk fremstilling av hvordan merket er tenkt brukt. Søknad sendes den kvalitetsrevisor som har utført revisjonen.

4-farger CMYK/RGB

Ensfarget sort

Med outline

(Kan også brukes som sort)

Versjon 1.0 – Debio – 22.10.2021 – OPB

Styregodkjent Debio – 27.10.2021